

Talouden ja henkilöstön kuukausikatsaus 1-3/2026

685/02.02.02/2026

Kaupunginhallitus 04.05.2026

Valmistelija: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Kaupunginvaltuusto on 8.12.2025 hyväksynyt vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026–2029 taloussuunnitelman.

Kouvolan kaupungin tilinpäätösennuste on noin 2,0 milj. euroa ylijäämäinen ja 0,9 milj. euroa talousarviota (1,1 milj. euroa) parempi. Merkittävin tulokseen vaikuttava tekijä ovat verotulojen arvioitua heikompi kertymä. Kaupunki on aloittanut talouden tasapainottamistoimenpiteiden valmistelun ja niiden arvioidut vaikutukset on huomioitu ennusteessa. Kaupungin toimintakate tammi- maaliskuussa 2026 oli 2,2 milj. euroa suurempi kuin edellisenä vuonna, kasvu johtuu vuokratuottojen pienemmästä toteutumasta (sote- ja pelarakennuksien siirto) sekä henkilöstökulujen, avustuksien ja muiden toimintakulujen kasvusta. Toimintakatteen arvioidaan tässä vaiheessa toteutuvan 3,9 milj. euroa talousarviota paremmin tilinpäätöksessä 2026 huomioiden suunnitellut talouden tasapainottamistoimenpiteet.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet ja talousarviomuutokset tuodaan erillisenä käsittelyyn toukokuussa 2026.

Investointimenoja oli maaliskuun loppuun mennessä toteutunut 5,8 milj. euroa ja investointituloja noin 0,5 milj. euroa. Investointimenoja arvioidaan toteutuvan yhteensä 69,0 milj. euroa ja tuloja 1,9 milj. euroa.

Koko henkilöstö on vähentynyt edellisvuodesta yhteensä 30:llä eli 1,1 prosentilla. Sairauspoissaoloja on ollut 6,0 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Tunnusluku on kasvanut 0,5 kalenteripäivällä viime vuodesta.

Asukasluvun, 77 514, muutos vuodenvaiheen tilanteeseen on -111 henkilöä.

Työttömyysaste oli maaliskuussa 14,2 % (3/2025: 13,5 %).

Kuntalain ja hallintosäännön mukainen toimivalta talouden seurannassa

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Kaupunginhallitus on 15.12.2025 antanut talousarvion täytäntöönpano-ohjeet vuodelle 2026. Täytäntöönpano-ohjeissa on määritelty kaupungin talousraportoinnin aikataulu vuodelle 2026.

Hallintosäännön 61 §:n mukaan toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain ja toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaan.

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden (Kh 15.12.2025 § 320) mukaan toimialajohtajien sekä muiden tilivelvollisten tulee jatkuvasti seurata talousarvion ja sen käyttösuunnitelmien toteutumista ja saattaa mahdolliset poikkeamat asianomaisen toimielimen tietoon. Toimielimen on ryhdyttävä välittömästi korjaaviin toimenpiteisiin, mikäli ilmenee ettei talousarvio toteudu suunnitellulla tavalla. Talouden katsaukset toimielimille laaditaan raportointiaikataulun mukaisesti. Katsauksista tulee saada helposti käsitys oleellisista talousarviota koskevista poikkeamista. Laajemmat osavuosikatsaukset tammi-huhtikuulta ja tammi-syyskuulta tuodaan tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Toimielimien raporttien laadinta vuonna 2026

Kuukausikatsaus	Osavuosikatsaus	Tilinpäätös
Tammi-maaliskuu	Tammi-huhtikuu	Tammi-joulukuu
Tammi-heinäkuu	Tammi-syyskuu	
Tammi-lokakuu		

Vuoden 2026 talousarviossa ja vuosien 2026–2029 taloussuunnitelmassa (Kv 8.12.2025, kohta 2.3.2) talousarvion sitovuus käyttötalousosassa kaupunginvaltuustoon nähden on lautakunnan/toimielimen ulkoinen toimintakate (ilman osakkeiden, rakennusten ja maa-alueiden myyntiä). Osakkeiden, rakennusten ja maa-alueiden myynnit ovat omina sitovina erinä kaupunginhallituksen ja teknisen lautakunnan alaisessa toiminnassa. Lautakunnan/toimielimen tavoitteiden sekä määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta vastaa toimialajohtaja.

Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalous

Valtiovarainministeriön julkistaa seuraavan taloudellisen katsauksen huhtikuun lopussa 2026 kehysriihen jälkeen. Kevään 2026 kehysriihestä kunnille tuli euromääräisesti suurimpia vaikutuksia 60 miljoonan euron valtionosuusleikkauksesta, yhteisöveron alennuksesta, joka kompensoidaan valtionosuuksien kautta sekä kotoutumisen laskennallisesta leikkauksesta. Lisäksi välillisiä vaikutuksia voi muodostua yhdistys- ja säätiöavustusten leikkauksesta, sote-asiakasmaksujen korotuksen vaikutuksesta perustoimeentulotukeen

sekä perusväylänpidon leikkauksesta. Työllisyydenhoidon toimien vaikuttavuus riippuu työllisyysalueiden toimista.

Kuntaliiton kevään 2026 talousbarometrin mukaan kuntien talouden näkymät ovat heikentymässä ja kuntien velkaantuminen kasvussa. Kuntien sopeuttamistoimenpiteiden tarve jatkuu. Pidemmällä aikavälillä kunnat ovat valmiit toteuttamaan sopeutustoimia tuottavuutta parantamalla. Eniten talouden näkymät heikkenevät 20 000–100 000 asukkaan kaupungeissa.

Kouvolan taloudellinen tilanne

Kouvola on sopeuttanut talouttaan johdonmukaisesti vastaamaan vähenevää ja ikääntyvää väestöä muun muassa karsimalla ja uudistamalla palveluverkkoja, kehittämällä palvelujen tuottamistapoja sekä vähentämällä menoja laajasti palveluista, henkilöstöstä, avustuksista ja kiinteistömässasta. Talouden tasapainottamistarve on kuitenkin jatkossakin suuri, koska valtionosuuksien, verotulojen ja palkkaratkaisujen muutokset heikentävät kuntataloutta, ja monet päätetyt säästötoimet vaikuttavat vasta viiveellä. Palvelutuotannon kaikilla osa-alueilla on välttämätöntä pystyä sopeutumaan tulevaan väestöpohjaan, väestörakenteen muutokseen ja niistä johtuviin palvelutarpeisiin.

Tammikuun lopussa tietoon tulleet päivitettyt verotuloarviot osoittivat, että taloudellisen tilanteen korjaamiseksi tulee käynnistää toimenpiteet jo kuluvan vuoden osalta. Toimenpiteillä tavoitellaan vähintään 3 miljoonan euron taloutta parantavaa vaikutusta vuoden 2026 aikana. Yhteensä talouden tasapainottamistarpeeksi on arvioitu tällä hetkellä kumulatiivisesti noin 10 miljoonaa euroa taloussuunnittelukauden aikana vuosina 2026–2030.

Tilinpäätös vuodelta 2025 oli alijäämäinen, mutta kaupungin oma toiminta kehittyi talousarviota parempaan suuntaan: toimintakate toteutui 1,7 miljoonaa euroa talousarviota parempana. Toiminnan tuottojen ja kulujen erotukseen eli toimintakatteeseen kaupunki pystyy omilla toimillaan vaikuttamaan, ja tässä Kouvola on onnistunut. Vuoden 2025 tilinpäätöksen alijäämä syntyi ennen kaikkea verotulojen talousarviota selvästi heikomman kertymän seurauksena.

Valtionosuuksissa Kouvola on hyvinvointialueuudistuksessa niin sanottu häviöjä, sillä sote-siirtoerät ovat kaupungille merkittävästi negatiiviset. Tiukan talouskurin jatkaminen ja talouden tasapainottaminen käytettävissä oleviin tuloihin on osa jatkuvaa taloussuunnittelua.

Talousarvion toteutuminen

Vuoden 2026 talousarvio oli 1,1 milj. euroa ylijäämäinen. Tilinpäätösennuste suunnitellut tasapainottamistoimenpiteet huomioiden on 2,0 milj. euroa ylijäämäinen. Kertyneen ylijäämän arvioidaan olevan 15,0 milj. euroa vuoden lopun tilanteessa.

Toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan 0,8 milj. euroa talousarviota suurempina. Merkittävimmät positiiviset poikkeama-arviot johtuvat maksutuotoista sekä saaduista tuista ja avustuksista.

Valmistuksen omaan käyttöön (1,3 milj. euroa) arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisena.

Toimintakulujen osalta toteuman arvioidaan olevan 3,9 milj. euroa talousarviota pienempi. Merkittävimmät positiiviset poikkeama-arviot muodostuvat purkukustannuksista sekä muista palvelujen ostoista.

Toimintakatteen arvioidaan toteutuvan tilinpäätöksessä 4,7 milj. euroa talousarviota parempana. Tämä kertoo merkittävästä toimenpiteistä talouden sopeuttamistyössä.

Kaupungin verotulojen arvioidaan jäävän yhteensä 4,4 miljoonaa euroa talousarviossa ennakoitua pienemmiksi. Kouvolan ja koko maan kunnallisveron vuoden 2026 kertymäennuste on laskenut huomattavasti vuoden 2025 syksyn tilanteesta, mikä johtuu pääasiassa heikosta työllisyyskehityksestä. Myös yhteisö- ja kiinteistöverojen kertymän arvioidaan olevan noin 0,6 milj. euroa talousarviota alhaisemmat.

Valtionosuudet vuodelle 2026 ovat voimassa olevien päätösten mukaan 0,7 milj. euroa talousarviota suuremmat.

Rahoitustuottojen ja -kulujen arvioidaan olevan tilinpäätöksessä 0,1 milj. euroa talousarviota heikommalla. Suurin poikkeama on korkokuluissa, joiden arvioidaan olevan 0,3 milj. euroa talousarviota suuremmat.

Investoinnit ja rahoitus

Investointimenoja oli maaliskuun loppuun mennessä toteutunut 5,8 milj. euroa ja investointituloja noin 0,5 milj. euroa. Koko vuoden osalta investointimenojen arvioidaan olevan yhteensä 69,0 milj. euroa ja investointitulojen 1,9 milj. euroa.

Pitkäaikaista rahalaitoslainaa on lyhennetty 9,1 milj. euroa. Maaliskuun loppuun mennessä ei ole ostettu uutta pitkäaikaista lainaa.

Ensimmäisen kerran pitkäaikaista lainaa tullaan nostamaan huhtikuun lopussa. Lyhytaikaista kuntatodistustalainaa oli maaliskuun lopussa 46 milj. euroa. Lainakannan arvioidaan olevan vuoden lopussa 372 milj. euroa, kun talousarvion mukainen arvio oli 379 milj. euroa.

Väestö ja työllisyys

Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Kouvolassa oli maaliskuun lopussa 77 514 asukasta, mikä on 111 asukasta vähemmän edellisvuoden lopun tilanteeseen verrattuna.

Työttömyys lisääntyi Kouvolassa maaliskuussa 2026 verrattuna vuodentakaiseen tilanteeseen. Työttömiä työnhakijoita oli yhteensä 4 999, mikä on 265 henkilöä enemmän kuin vuotta aiemmin (+6 %).

Kouvolan työttömyysaste oli maaliskuussa 14,2 %, kun se edellisen vuoden vastaavana ajankohtana oli 13,5 %.

Koko Kymenlaakson alueella työttömiä työnhakijoita oli maaliskuun lopussa 10 508. Työttömien määrä kasvoi vuodessa 656 henkilöllä, mikä vastaa noin 7 prosentin lisäystä.

Nuorten, alle 25-vuotiaiden työttömien määrä kasvoi. Kouvolassa nuoria työttömiä oli 604, mikä on 65 henkilöä enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Myös pitkäaikaistyöttömyys kasvoi Kouvolassa. Maaliskuussa pitkäaikaistyöttömiä oli 2 012 henkilöä, mikä tarkoittaa 37 prosentin kasvua vuodentakaiseen verrattuna (+547 henkilöä).

Samaan aikaan työpaikkailmoittelu väheni (Työmarkkinatori-sivustolla ilmoitetut avoimet työpaikat). Kouvolassa ilmoitettiin maaliskuussa 57 prosenttia vähemmän avoimia työpaikkoja kuin vuotta aiemmin, mikä tarkoittaa 522 ilmoituksen vähennystä.

Henkilöstö

Kouvolan kaupungin palveluksessa oli maaliskuun 2026 lopussa yhteensä 2659 viranhaltijaa/työntekijää, joista vakinaisia oli 2084. Määräaikaista henkilöstöä oli 575. Henkilöstömäärä on vähentynyt edellisvuodesta 30:llä eli 1,1 prosentilla. Henkilöstömäärä henkilötyövuosina on yhteensä 2396,63, joten ne ovat vähentyneet 20,65:llä.

Maaliskuun loppuun mennessä vapautuneesta 29 virasta ja tehtävästä (eläkkeelle siirtyminen ja muut syyt) on jätetty täyttämättä 7 eli 24 prosenttia. Elinvoimapalveluissa lähtövaihtuvuudesta on hyödynnetty 33 prosenttia, sivistyksessä 27 prosenttia sekä tekniikka ja ympäristö -toimialalla 18 prosenttia.

Henkilöstökulujen toteuma on 33,3 milj. euroa (24,3 %). Vuonna 2026 yleiskorotukset toteutetaan 1.8.2026 alkaen ja kehittämissuunnitelman mukaiset järjestelyerät 1.10.2026 alkaen.

Talousarviossa on asetettu vuodelle 2025 yhteiseksi tavoitteeksi proaktiivinen työkykyjohtaminen ja sairauspoissaolojen vähentäminen 15 prosentilla. Sairauspoissaoloja on ollut keskimäärin 6,0 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohden, mikä on 0,5 kalenteripäivää korkeammalla tasolla kuin vuosi sitten.

Kevennetyn ja korvaavan työn käyttöä vaihtoehtona sairauspoissaololle pyritään lisäämään siten, että niiden suhteellinen osuus sairauspoissaolopäivistä olisi tänä vuonna 5 prosenttia. Kevennetyn ja korvaavan työn päivien osuus sairauspoissaolopäivistä on ollut tammi-maaliskuussa 4,1 %, kun se oli vuotta aiemmin 3,1 %, joten asian osalta on selvästi edistytty, vaikka talousarviossa asetetussa tavoitteessa ei vielä ollakaan.

Kaupunginhallituksen alainen toiminta

Elinvoimapalveluiden käyttötalous ajalla 1.1.-31.3.2026 on toteutunut hieman yli talousarvion (ulkoisen toimintakatteen toteuma-% ilman osakkeiden ja rakennusten myyntiä 26,2 %, laskennallinen 25,0 %). Toteutumisessa on vaihtelua palveluyksiköittäin. Merkittävimmät poikkeamat toimielimen osalta toimintatuotoissa (toteuma 25,4 %) ovat saaduissa tuissa ja avustuksissa johtuen arvioitua suuremmista pakolaisten laskennallisista korvauksista. Toimintakulut ovat hieman yli talousarvion (toteuma 25,8 %), suurimmat ylitykset ovat energiakustannuksissa sekä kunnan rahoitusosuus työttömyysturvasta. Osakkeiden ja rakennusten myyntejä toteutui noin -0,1 milj. euroa (myyntivoitot noin 1 300 euroa ja vastaavasti myyntitappiot noin 96 300 euroa).

Investointitulojen toteutuma ajalla 1.1.-31.3.2026 on 0,1 milj. euroa ja investointimenojen toteutuma on -5,5 milj. euroa (nettoinvestoinnit yhteensä -5,4 milj. euroa).

Kouvolan kaupungin kuukausikatsaus 1-3/2026 ja kaupunginhallituksen alaisen toiminnan kuukausikatsaus 1-3/2026 ovat **liitteenä**.

Lisätietoja: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi, henkilöstöjohtaja Päivi Karhu, puh. 020 615 4001, paivi.karhu(at)kouvola.fi sekä kaupunginhallituksen alaisen toiminnan osalta apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi ja controller Anna Forsman-Vestman, anna.forsman-vestman(at)kouvola.fi, puh. 020 615 5212.

Vs kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. merkitä Kouvolan kaupungin kuukausikatsauksen 1–3/2026 ja kaupunginhallituksen alaisen toiminnan kuukausikatsauksen 1–3/2026 tiedoksi.
2. velvoittaa toimielimet kehittämään toimintojaan minimoimalla kuluja ja tehostamalla toimintaansa sekä huomioimalla kulujen vähentämistä koskevat keinot.
3. velvoittaa toimialoja tarkastelemaan eläkkeelle siirtymistä ja muusta syystä vapautuvien virkojen ja tehtävien täyttämistä erittäin kriittisesti sekä noudattamaan kaikilta osin tiukkaa henkilöstösuunnittelua.

Kaupunginhallituksen päätös: